

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/14/2020
Identifikačné číslo spisu: 8019200201
Dátum vydania rozhodnutia: 25.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8019200201.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci sťažovateľa (predtým žalobcu): A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. B. Č.. XXX, zastúpeného advokátom: JUDr. Michal Dribňák, so sídlom ul Kpt. Nálepku 440/18, Medzilaborce, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US6/SSVODPPKPC1/SOC/2019/994 zo dňa 02. januára 2019, o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 2Sa/6/2019-36 zo dňa 12. septembra 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu Prešove, č. k. 2Sa/6/2019-36 zo dňa 12. septembra 2019 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. UPS/US6/SSVODPPKPC1/SOC/2019/994 zo dňa 02. januára 2019 z r u š u j e a vec v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi p r i z n á v a úplnú náhradu trov konania na krajskom súde a na kasačnom súde.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „správny súd“) rozsudkom, č. k. 2Sa/6/2019-36 zo dňa 12.09.2019, zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, č. UPS/US6/SSVODPPKPC1/ SOC/2019/994 zo dňa 02.01.2019, ktorým žalovaný zamietol jeho odvolanie a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny SR, pobočka Humenné, Odbor sociálnych vecí a rodiny, č. HE1/OPPNKŤZPAPČ/SOC/2018/40008-4 zo dňa 12.09.2018, ktorý nepriznal účastníkovi konania peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby, ktorou je posudzovaná, A. I., nar. XX.XX.XXXX.

2. V odôvodnení svojho rozsudku krajský súd poukázal na výrok rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, ktorý v ňom uviedol, že žiadosť žalobcu bola podľa § 40 ods. 1 a § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch posúdená na základe lekárskeho nálezov doložených k tejto žiadosti lekárom oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, o čom bol dňa 06.07.2018 vypracovaný lekársky posudok a následne dňa 07.08.2018 bola za prítomnosti

fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím zrealizovaná aj sociálna posudková činnosť. Na základe uvedeného lekárskeho posudku a posudzovaného záveru z vykonanej sociálnej posudkovej činnosti bol ÚPSVáR Humenné, Oddelením peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudzovaných činností vypracovaný, v súlade s § 15 ods. 1 zákona, komplexný posudok zo dňa 20.08.2018, ktorý bol základom pre vydanie tohto rozhodnutia. Na základe komplexného posudku miera funkčnej poruchy posudzovanej osoby je 50 %, podľa prílohy č. 3 časti IV. bod 3 písm. a), prílohy č. 3 zákona. Táto nie je v zmysle § 14 ods. 4 zákona, odkázaná na opatrovanie. Podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách, je stupeň odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osoby pri jednotlivých činnostiach II. pri dosiahnutom počte bodov 100. Posudzovaná, invalidná dôchodkyňa pozbavená spôsobilosti na právne úkony, nespĺňa podmienky na poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie. Jej postihnutie spočíva v ľahkej mentálnej retardácii, dolné pásmo, s poruchami správania na báze organického poškodenia CNS IQ 55 a nespĺňa kritéria na opatrovanie inou osobou. Podľa praktického lekára je orientovaná, dohľad potrebuje len čiastočný.

3. Ďalej prvostupňový správny orgán poukázal na to, že činnosti pri ktorých je posudzovaná schopná jednotlivé úkony vykonávať samostatne a dosahuje pri nich 10 bodov sú stravovanie, pitný režim, vyprázdňovanie močového mechúra, vyprázdňovanie hrubého čreva, osobná hygiena, celkový kúpeľ, obliekanie, vyzliekanie, zmena polohy, sedenie, státie, pohyb po schodoch, pohyb po rovine. Činnosti, ktoré zvláda čiastočne, pričom pri niektorých úkonoch je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a dosahuje pri nich 5 bodov sú tieto: orientácia v prostredí, potreba dohľadu. Činnosti, ktoré menovaná nezvláda, pričom pri väčšine úkonov je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a dosahuje pri nich 0 bodov sú tieto: dodržiavanie liečebného režimu. Aktuálne zhodnotenie odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby posudkovým lekárom je v súlade so zisteniami v rámci vykonanej sociálnej posudkovej činnosti. Posudzovaná sa napriek svojmu zdravotnému postihnutiu vydala, v krátkom čase sa jej narodili dve deti, o ktoré sa riadne stará a podieľa sa na zabezpečovaní ich potrieb. Vo vzťahu k deťom nemá obmedzený výkon rodičovských práv. Na základe uvedeného nespĺňa podmienky na poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie, preto jej v komplexnom posudku nebol navrhnutý peňažný príspevok na opatrovanie ako vhodná forma kompenzácie.

4. Krajský súd poukázal na podklady rozhodnutia, a to komplexné posudky zo dňa 20.08.2018, 19.12.2018, ktoré obsahujú jednotlivé posúdenia zdravotného stavu a ťažkého zdravotného postihnutia a sociálne dôsledky v oblasti mobility a orientácie, v oblasti zvýšených výdavkov, v oblasti komunikácie, v oblasti sebaobsluhy. V oblasti sebaobsluhy, ako je uvedené v komplexnom posudku, má obmedzenú schopnosť vykonávať sebaobslužné úkony a úkony starostlivosti v domácnosti a nie je odkázaná na opatrovanie v zmysle § 14 ods. 4 Zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, pretože nedosahuje V. alebo VI. stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby pri jednotlivých činnostiach uvedených v prílohe č. 3 zákona o sociálnych službách. Posudzovaná podľa Barthelovho indexu dosahuje I. stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby s počtom bodov 105. Uvedená skutočnosť bola komplexným posudkom zo dňa 19.12.2018 opravená, nakoľko v komplexnom posudku zo dňa 20.08.2018 posudkový lekár vychádzal z nesprávneho posúdenia, keď uviedol, že posudzovaná podľa Barthelovho indexu dosahuje II. stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby s počtom bodom 100. Táto skutočnosť bola aj premietnutá do rozhodnutia žalovaného, ktorý takisto vo svojom rozhodnutí a odôvodnení uvádza, že v súčasnosti posudzovaná dohľad inej osoby vyžaduje len pri jednej činnosti v bodoch 1 - 11 prílohy č. 3 Zákona o sociálnych službách - pri dodržiavaní liečebného režimu. Podľa Barthelovho indexu dosiahla 105 bodov, t. j. I. stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby. Miera funkčnej poruchy posudzovanej bola stanovená na 50 % podľa časti IV. 3. a 3, prílohy č. 3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu. Posudzovaná v zmysle § 2 ods. 2 citovaného zákona je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia je odkázaná na sprievodcu a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu nebol posúdený.

5. Zamestnancami ústredia bola dňa 22.11.2018 vykonaná sociálna posudková činnosť, pri ktorej bolo zistené, že posudzovaná je vydatá, invalidná dôchodkyňa, poberá dávku sociálneho zabezpečenia - invalidný dôchodok. Žije v rodinnom dome s otcom - účastníkom konania, ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Humenné, sp. zn. 19Ps/58/2015 zo dňa 31.05.2016, ustanovený pre posudzovanú za

opatrovníka. Spolu s otcom žijú v rodinnom dome spolu s manželom posudzovanej a deťmi. Posudzovaná bola citovaným rozsudkom pozbavená spôsobilosti k právnym úkonom, je v liečbe adispenzárnej starostlivosti psychiatra a psychológa. Je mobilná, pohybuje sa samostatne. Kompenzačné pomôcky pri schôdzi nepoužíva, netrpí postihnutím pohybového aparátu. V dôsledku psychického ochorenia má obmedzenú orientačnú schopnosť. Komunikačnú schopnosť nemá obmedzenú. Slabšie vidí, korekciu zatiaľ nemá indikovanú, počuje dobre. Verbálny prejav nemá narušený. Kladeným otázkam rozumie a adekvátne odpovedá. Posudzovaná je prevažne sebestačná. Sama sa umyje, na toailete je samostatná, sama sa oblečie a vyzlečie. Žiadateľ uviedol, že pomoc inej fyzickej osoby potrebuje pri strihaní nechťov, obliekaní vetrovky, obúvaní a dávkovaní liekov. Jedlo si dokáže zobrať, aj preniesť sama. Várí účastník konania aj manžel posudzovanej. Domáce práce vykonávajú spoločne. Z lekárskeho posudku ústredia vyplýva, že podľa doloženej zdravotnej dokumentácie ide o posudzovanú fyzickú osobu s mentálnou retardáciou s IQ 55. Zdravotné postihnutie zodpovedá miere funkčnej poruchy 50 %, preto sa jedná o ťažko zdravotnej postihnutú fyzickú osobu. Tiež uviedol, že posudzovaná doložila zdravotnú dokumentáciu psychiatra, klinického psychológa, ktorí zhodne uvádzajú poruchy správania pri mentálnej retardácii. Zdravotné postihnutie zodpovedá miere funkčnej poruchy 40 %.

6. Krajský súd teda vychádzal pri posudzovaní a pri preskúmaní rozhodnutí správnych orgánov nielen z obsahu a bodov samotnej žaloby, v ktorých žalobca namietal nedostatočne zistený skutkový stav, nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ako aj tú skutočnosť, že rozhodnutia boli vydané v rozpore s tým, čo je obsahom administratívneho spisu. Správny súd zdôraznil, že z príslušnej písomnej dokumentácie, ktorá je súčasťou administratívneho spisu vyplývajú tie skutočnosti, ktoré sú uvedené v rozhodnutí tak prvostupňového správneho orgánu, ako aj rozhodnutia žalovaného.

7. Podľa názoru krajského súdu bolo bezpochyby preukázané, že posudzovaná na posúdenie posudkovým lekárom nebola prizvaná, ale prítomný bol žalobca ako opatrovník posudzovanej, pričom bolo vykonané posúdenie zdravotného stavu posudzovanej v zmysle odborných lekárskeho názorov, ktoré predložil opatrovník, teda žalobca, ako aj právny zástupca žalobcu v odvolacom konaní.

8. Z odborného lekárskeho nálezu z psychiatrickej ambulancie A. B. K. z 19.06.2018 vyplýva záver: mentálna retardácia ľahkého stupňa s poruchami správania na báze organického poškodenia CNS, porucha sociability, afektivity s agresívnym správaním s automutiláciami. Diagnostickofunkčné hodnotenie: ide o klinické diagnózy, ľahkú duševnú zaostalosť a poruchy správania sa na báze organického poškodenia CNS, ktoré boli podľa posudkových lekárov zaradené ako zdravotné postihnutia prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z. z., a to duševné poruchy a poruchy správania, ľahká mentálna retardácia - dolné pásmo, ktoré boli zaradené pod kapitolu IV. 3. a 3 a určená 50 % - ná MFP a zároveň bol ako druh postihnutia posudzovanej aj poruchy správania, stredné narušenie sociálnej prispôsobivosti, ktoré boli zaradené pod kapitolu IV.2.b so 40 % - nou MFP.

9. Čo sa týka posúdení vyplývajúcich z ťažkého zdravotného postihnutia u posudzovanej, aj správny súd na základe predložených lekárskeho posudkov, predložených komplexných lekárskeho posudkov mal bezpochyby preukázané, že uvedené posúdenie zdravotného stavu pre účely kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia za účelom zistenia, či posudzovaná je odkázaná na opatrovníka alebo nie, bolo posúdené zo strany správnych orgánov dostatočne. Závery, ktoré obsahuje administratívny spis sú totožné s dôvodmi, ktoré uvádzajú správne orgány vo svojich rozhodnutiach. Pokiaľ žalobca argumentoval, že zdravotný stav posudzovanej, teda jeho dcéry je taký, že potrebuje 24 hodinovú opateru, ako aj dohľad pri všetkých činnostiach, uvedené skutočnosti nevyplývajú tak z posúdenia zamestnancov ústredia z vykonanej sociálnej posudkovej činnosti zo dňa 22.11.2018, ako ani z posudkových záverov posudkových lekárov, preto správny súd uvedenú námietku v žalobe nepovažoval za dôvodnú. Čo sa týka argumentácie žalobcu, že v minulosti mu bol na základe rozhodnutia UPSV&R priznaný peňažný príspevok za opatrovanie dcéry a tento bol zrušený v apríli 2018, správny súd uviedol, že na základe posudkových záverov bol zdravotný stav posudzovanej dostatočne posúdený a na základe skutočností, ktoré boli preukázané vykonanou sociálnou posudkovou činnosťou, bol hodnotený 105 bodmi, zaradený do I. stupňa odkázanosti, pričom v minulosti bola odkázanosť posudzovanej zaradená

pod V. stupeň. Tieto podstatné okolnosti boli teda dôvodom, pre ktorý bol žalobcovi zrušený príspevok na opatrovanie. S uvedenou žalobnou námietkou sa správny súd v tomto konaní nezaoberal. Správny súd sa stotožnil v plnom rozsahu s argumentáciou správnych orgánov, že v prípade žalobcu bol dostatočne zistený skutkový stav, z ktorého správne orgány prijali aj správny právny záver a na základe tohto správne zisteného skutkového stavu vydali rozhodnutia, ktoré boli dostatočne odôvodnené, zrozumiteľné a poukázali na dôvody, prečo žiadosti žalobcu nebolo vyhovené.

10. Voči rozsudku Krajského súdu v Prešove podal žalobca v zákonom určenej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov, ktoré uviedol už v odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu orgánu verejnej správy ako aj v súdnom konaní.

11. Sťažovateľ poukázal na kontrolné psychiatrické vyšetrenie - nález pre sociálne účely A. B. K., v ktorom sa okrem iného uvádza, že posudzovaná vyžaduje sústavnú celodennú starostlivosť, vedenie, usmerňovanie, pomoc pri uspokojovaní základných životných potrieb, čo svedčí tomu, že spĺňa kritériá odkázanosti na opatrovanie. Tvrdenie žalovaného, že posudzovaná vyžaduje dohľad inej fyzickej osoby len pri jednej z činností uvedených v bodoch 1 až 11 zákona o sociálnych službách pri dodržiavaní liečebného režimu, nezodpovedá dosiahnutému počtu 105 bodov z celkového počtu 120 bodov uvedených v tabuľke, v prílohe č. 3 zákona o sociálnych službách pre zaradenie do stupňa odkázanosti na pomoc inej osoby. Toto nezodpovedá ani zisteniam uvedeným posudkovým lekárom, ktorý sa vyjadril o potrebe pomoci pri dvoch úkonoch (dodržiavanie liečebného režimu, orientácia v prostredí), a preto považuje konštatovanie žalovaného za znátočné. Podľa názoru sťažovateľa, posudzovaná vyžaduje pomoc inej osoby aj pri iných úkonoch, pričom sociálna posudková činnosť sa nezamerala na to, aké konkrétne činnosti uvedené v bode 1 až 11 posudzovaná reálne zvláda. Súd vychádzal len z vyjadrení klinického psychológa, opatrovníka a nálezov psychiatra, ktorý však deklaroval, že posudzovaná vyžaduje sústavnú celodennú starostlivosť.

12. Sťažovateľ poukázal na závery uvedené v rozsudku Krajského súdu v Trnave v obdobnej veci, v ktorej súd skonštatoval, že by bolo vhodné, vzhľadom na závažnosť zdravotného postihnutia osoby, aby táto bola prítomná pri posudzovaní zdravotného stavu v prípade, ak dochádza k posúdeniu miery sebaobsluhy. Poukázal taktiež aj na právny názor vyjadrený v rozsudku NS SR č. k. 7Sžo/16/2015, o potrebe predvolania posudzovanej osoby, v prípade pochybností o diagnostickom závere, v súlade s ust. § 32 ods. 1 Správneho poriadku, v spojení s ust. § 53 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z..

13. Sťažovateľ považuje rozhodnutie žalovaného za nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, zistenie skutkového stavu veci nebolo dostačujúce, v konaní pred orgánom verejnej správy došlo k podstatnému porušeniu predpisov upravujúcich konanie orgánov verejnej správy, ktoré mohlo mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Rozhodnutia orgánov verejnej správy neboli dostatočným spôsobom odôvodnené.

14. Podľa sťažovateľa rozhodol krajský súd na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň sa odklonil od rozhodovacej praxe kasačného súdu, a preto žiadal, aby kasačný súd zrušil rozsudok krajského súdu v Prešove a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne tento rozsudok zmenil tak, že zruší žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného a priznal mu náhradu trov konania.

15. Žalovaný vo svojom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a dôvodoch svojho rozhodnutia, ktoré považuje za vydané v súlade so zákonom. K požiadavke o potrebe opätovného posúdenia zdravotného stavu posudzovanej osoby poukázal na právny názor vyjadrený v rozsudku Najvyššieho súdu SR, č. k. 9Sžsk/120/2017 zo dňa 30.01.2019, ktorý vymedzuje zákonný rámec danej povinnosti. Navrhol, aby kasačný súd zamietol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) preskúmal vec v rozsahu kasačnej sťažnosti a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

17. Sporným v danom prípade zostala otázka, či zdravotné postihnutie posudzovanej dcéry sťažovateľa predstavuje takú mieru, ktorá opodstatňuje jej odkázanosť na pomoc inej fyzickej osoby.

18. Kasačný súd z obsahu pripojeného administratívneho spisu zistil, že sťažovateľ podal dňa 22.06.2018 príslušnému orgánu verejnej správy žiadosť o peňažný príspevok na opatrovanie svojej dcéry, A. I.. Bolo zistené, že posudzovaná bola uznaná za invalidnú s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť 50 %. Podkladom pre rozhodnutia orgánov verejnej správy oboch stupňov boli lekárske správy odborných lekárov, a to A. K. zo dňa 19.06.2018 (psychiatrická ambulancia) a A. Z. S. zo dňa 19.06.2019 (klinický psychológ). Na ich podklade boli vypracované lekárske posudky a komplexné posudky posudkovými lekármi. Posudkoví lekári organizačných zložiek žalovaného dospeli k zhodným záverom, že posudzovaná nie je odkázaná na opatrovanie podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z., pretože stupeň jej odkázanosti na pomoc inej osoby je II., (I.) pri dosiahnutom počte bodov 100 (105) podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

19. Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“), fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa osobitného predpisu (zákon č. 448/2008 Z. z.).

20. Podľa § 39 ods. 1 a 2 zákona č. 447/2008 Z. z., opatrovanie na účely tohto zákona je pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na opatrovanie podľa § 14 ods. 4, ak tento zákon neustanovuje inak.

Účelom opatrovania je zabezpečiť každodenne pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych aktivít s cieľom zotrvať v prirodzenom domácom prostredí.

21. Podľa § 49 ods. 1, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 12 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z. z.“), zdravotná posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby je hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a zmien zdravotného stavu fyzickej osoby, ktoré vykonáva zdravotnícky pracovník, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady podľa § 84 ods. 21 a 22, na základe zmluvy s obcou alebo vyšším územným celkom (ďalej len „posudzujúci zdravotnícky pracovník“).

Posudzujúci zdravotnícky pracovník pri výkone zdravotnej posudkovej činnosti vychádza z lekárskeho nálezu, posudku, správy o priebehu a vývoji choroby a zdravotného postihnutia alebo výpisu zo zdravotnej dokumentácie (ďalej len „doklad poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o nepriaznivom zdravotnom stave“) nie staršieho ako šesť mesiacov, ktoré predložila fyzická osoba, ktorá žiada o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu. Ak je doklad poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o nepriaznivom zdravotnom stave podľa prvej vety na účely zdravotnej posudkovej činnosti nedostačujúci, posudzujúci zdravotnícky pracovník požiada lekára, s ktorým má fyzická osoba, ktorá žiada o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti (ďalej len „zmluvný lekár“), o vypracovanie lekárskeho nálezu, ktorého vzor uvedený v prílohe č. 1 osobitného predpisu 11) sa použije na účely sociálnych služieb primerane. Ak je lekársky nález zmluvného lekára neúplný, posudzujúci zdravotnícky pracovník požiada zmluvného lekára o jeho doplnenie.

Posudzujúci zdravotnícky pracovník vychádza z dokladu poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o nepriaznivom zdravotnom stave nie staršieho ako šesť mesiacov, ktorý predložila fyzická osoba, alebo z lekárskeho nálezu zmluvného lekára, z ktorého vychádzal pri ostatnom posúdení, ak od posúdenia fyzickej osoby podľa odseku 3 neuplynulo šesť mesiacov a nie sú známe nové skutočnosti o jej zdravotnom stave, ktoré podmieňujú zmenu stupňa odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby.

Posudzujúci zdravotnícky pracovník môže pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak sú pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu zmluvného lekára alebo je potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru. Posudzujúci zdravotnícky pracovník vykonáva posúdenie spravidla bez prítomnosti posudzovanej

fyzickej osoby.

Posudzujúci zdravotnícky pracovník je povinný pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak o to fyzická osoba písomne požiada.

Odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na účely poskytnutia sociálnej služby sa posudzuje podľa prílohy č. 3. Pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa dosiahnuté body podľa prílohy č. 3 písm. A v prvom bode až dvanástom bode sčítajú. Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a priemerný rozsah odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby v hodinách sa určí na základe celkového počtu bodov.

Fyzická osoba je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, ak jej stupeň odkázanosti je II až VI podľa prílohy č. 3.

Ak fyzická osoba pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 písm. A dvanásteho bodu dosiahne 0 bodov, jej stupeň odkázanosti je VI a na body dosiahnuté podľa prílohy č. 3 písm. A prvého bodu až jedenásteho bodu sa neprihliada.

22. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z., lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár príslušného orgánu. Posudkový lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje najmä s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore všeobecné lekárstvo a s lekárom so špecializáciou v špecializačnom odbore pediatria, ktorý poskytuje všeobecnú ambulanciu starostlivosť pre deti a dorast, alebo s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

23. Posudzovaná osoba bola podľa záverov sociálnej posudkovej činnosti zo dňa 06.07.2018 zaradená do II. stupňa odkázanosti pri dosiahnutí 100 bodov, ktorými bola vyhodnotená odkázanosť posudzovanej na pomoc inej fyzickej osoby na základe dosiahnutých bodov a určenie rozsahu odkázanosti podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z.. V Komplexnom posudku zo dňa 20.08.2018 bolo skonštatované, že posudzovaná zvláda len čiastočne a potrebuje pomoc inej osoby pri orientácii v prostredí, má potrebu dohľadu pri sebaobslužných činnostiach a úplne nezvláda dodržiavanie liečebného režimu. Kompenzácia vo forme peňažného príspevku na opatrovanie nebola navrhnutá napriek tomu, že pri uvedenom zaradení je určený rozsah odkázanosti (85 až 104 bodov) podľa danej prílohy zákona č. 448/2008 Z. z., v rozsahu 2 až 4 hodiny denne, t. j. 60 až 120 hodín za mesiac. Komplexný posudok zo dňa 19.12.2018 vychádzal z tých istých podkladov a zistení ako i z výkonu sociálnej posudkovej činnosti vykonanej dňa 22.11.2018. V spise sa nachádza Dotazník pre účely spôsobu posudzovania odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej osoby pri jednotlivých činnostiach (bez uvedenia dátumu), v ktorom bol posudzovanej stanovený stupeň odkázanosti I., určený počet bodov 105. Zmena nastala v bode 12 predmetného dotazníka, v otázke potreby dohľadu pri činnostiach uvedených v bodoch 1 až 11, keď podľa posudzujúceho, nie je dohľad pri činnostiach 1 až 11 u posudzovanej potrebný.

24. Podľa názoru kasačného súdu, nebola zo strany posudkového lekára v Lekárskom posudku zo dňa 13.12.2018 a Komplexnom posudku zo dňa 19.12.2018 a ani žalovaného, žiadnym spôsobom vysvetlená a odôvodnená zmena bodového hodnotenia odkázanosti posudzovanej na pomoc inej osoby a zmenený stupeň predmetnej odkázanosti. Nebolo vysvetlené, ktoré okolnosti prispeli k zmene názoru na schopnosť posudzovanej zvládať denné úkony samostatne bez dohľadu inej osoby. Závery, ku ktorým dospel žalovaný sú v rozpore s názorom ošetrojúceho psychiatra posudzovanej, A. K., vyslovenom v správe z vyšetrenia zo dňa 19.06.2018, podľa ktorej, A. I.Ľ. si vyžaduje sústavnú celodennú starostlivosť, vedenie, usmerňovanie, pomoc pri uspokojovaní základných životných potrieb, čomu odporuje prijatý záver posudkových lekárov a žalovaného, podľa ktorých nie je potrebný dohľad posudzovanej pri vykonávaní denných úkonoch.

25. V prípade pochybností posudkových lekárov o charaktere a prejavoch ťažkého zdravotného postihnutia posudzovanej dcéry žalobcu, vzniknuté rozpory v spolupráci s odbornými lekármi so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore v súlade s ust. § 11 ods. 2 zákona č. 477/2008 Z. z., resp. § 49 ods. 7 zákona č. 448/2008 Z. z., orgány verejnej správy neodstránili a bez ďalšieho rozhodli o tom, že neboli splnené podmienky na poskytnutie žiadanej kompenzácie.

26. Z uvedeného dôvodu mal kasačný súd pochybnosti o správnosti záveru žalovaného, že boli v danom prípade dodržané zásady správneho konania podľa § 3 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, t. j., že z jeho strany bola splnená povinnosť chrániť práva a povinnosti žalobcu, že došlo k svedomitému a zodpovednému vybaveniu veci a jeho rozhodnutie vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

27. Čo sa týka názoru žalovaného prezentovaného vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti, že postupoval v súlade s právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu SR, č. k. 9Sžsk/120/2017, je potrebné skonštatovať, že predmetný rozsudok vychádzal z iných skutkových okolností a nebolo možné jeho závery aplikovať na danú vec.

28. Kasačný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného nie je preskúmateľné pre nedostatočné odôvodnenie, nedostatočne zistený skutočný stav a rozsudok Krajského súdu v Prešove, č. k. 2Sa/6/2019-36 zo dňa 12.09.2019, ktorým žalobu zamietol je preto potrebné zmeniť, rozhodnutie žalovaného, č. UPS/US6/SSVOPPKPC1/ SOC/2019/994 zo dňa 02.01.2019, zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie podľa § 462 ods. 2 SSP.

29. O trovách konania rozhodol podľa § 467 ods. 2 SSP v spojení s ust. § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému sťažovateľovi priznal úplnú náhradu trov konania na krajskom súde a na kasačnom súde. O ich výške rozhodne krajský súd po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 175 ods. 2 SSP.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.